

Post-Ost-Bahnhof

Do vzniku dnešního Hlavního nádraží neměl Berlin nikdy v minulosti centrální nádraží. Většina nádraží byla koncových tak, jak vznikaly v 19. století paprskovitě tratě z Berlína odcházející.

Berlin – Ostbahnhof

Hlavové nádraží Frankfurter Bahnhof z roku 1842 bylo v souvislosti s výstavbou městské dráhy (Stadtbahn) přebudováno roku 1882 na nádraží průjezdné. A dostalo nové jméno – Slezské (Schlesischer Bahnhof). Tak jako celá městská dráha i zde je kolejiště vyvýšené nad terén a umožňuje mimoúrovňové křížení s ostatními komunikacemi (Stadtbahn Viadukt).

Nádraží bylo neformální branou na východ. Již před rokem 1914 byl odtud v dálkové dopravě obsluhován Königsberg (dnes Kaliningrad), St. Petersburg, Moskva, Breslau, Katovice. Ve 30. letech nádraží přijímalo 165 a vypravovalo 176 vlaků denně.

V roce 1950, v dobách NDR, bylo nádraží podruhé přejmenováno, a to na „Ostbahnhof“. Nádraží neslo hlavní tíhu mezinárodní přepravy z a do hlavního města NDR Berlína, včetně Vindobony i Hungarie. Krom toho spoje a kurzové vozy do Západního Berlína – do stanice ZOO. V roce 1988 bylo nádraží přejmenováno na Hlavní (Hauptbahnhof) a to i přesto, že většina vnitrostátní dálkové i jiné osobní dopravy se odvíjela z Bln-Lichteberg, potažmo Bln. Schöneeweide, nezřídka s přestupy v (tehdy Bln) Schönefeld. Toto jméno vydrželo až do roku 1998, kdy se navrátil název Ostbahnhof a byla provedena rozsáhlá rekonstrukce. Dne 10. ledna 1994 se právě zde konaly oslavy „splnutí“ DB a DR.

Přitom uspořádání odbavovacího úseku pro vlaky osobní přepravy se za celou dobu v podstatě nezměnilo: 9 hran nástupišť pro průjezdné vlaky, z toho 4 pro S-Bahn.

Přesto patří Berlin Ostbahnhof stále mezi 20 nejdůležitějších osobních nádraží v síti DB.

Odkazy:

http://de.wikipedia.org/wiki/Berlin_Ostbahnhof

http://de.wikipedia.org/w/index.php?title=Datei:Schlesischer_bf1908.gif&filetimestamp=20090525071018

Nákladní obvody a sklady byly po roce 2003 zrušeny a na jejich místě vyrostly supermarkety a O2 World (analogie s O2 Arénou v Praze). Zachovaly se však budovy Poštovního nádraží.

Berlin, „Postbahnhof am Ostbahnhof“

Množství pošty vyžadovalo velkorysé řešení. A tak místo malých skladů a služebny vzniklo v letech 1907/08 v obvodu tehdejšího Schlesischer Bahnhof nádraží poštovní, Postbahnhof. Dodnes mu dominuje jako banán zahnutá cihlová budova, v patře se dvěma kolejemi a v přízemí s třídiřnou a rampami původně pro povozy, později pro auta. Velmi rychle se stalo toto poštovní nádraží jedním z nejdůležitějších poštovních úřadů v celém Německu a svůj význam si podrželo až do zániku vlakové pošty na sklonku minulého století.

Nyní je čile využíváno ve výstavnictví a jako kulturní stánek. Nabízí celkem 3000 m² plochy, z toho 1800 m² v „kolejové hale“ v horním podlaží s prosklenou střechou.

Odkazy:

<http://www.postbahnhof.de/>

http://www.postbahnhof.de/file/20090116142334g3grundrissog_planueberarbeitet2009.pdf

http://www.postbahnhof.de/file/20090116142308g2grundrisseg_planueberarbeitet2009.pdf

Vláčková výstava 28 – 30. října 2011

A právě zde, v Postbahnhof am Ostbahnhof, se po dvou letech opět konala výstava modelové železnice. Velikánská výstava. A k vidění toho bylo hodně, bylo toho velice hooodně. Snad fotky posléze napoví. Slova nepostačí.

Historické vláčky od Trixu a Zeuke Wegwerth, TT staré i soudobé, H0 až oči přecházely. Náměty staré, nové, kopcovité i rovinaté – srdéčko se chvělo a oko nezůstalo suché. Tramvaje z Magdeburgu a rakouská úzká z Gmündu. Kolejště vesměs klubová, nebo soukromá – žádné komerční vláčkodromy. Stánky s modýlky, příslušenstvím i literaturou starou i novou – většinou za ceny překvapivě vstřícné.

Všichni oba tři účastníci zájezdu využili dne pátečního. A pět hodin na seznámení se s nabídkou sotva stačilo. To byl den důchodců, školy se nedostavily. I ve svém věku nad „-sát“ jsem si připadal jako mládežník. Doplnkovou výhodou bylo, že v této věkové kategorii nikdo nekupoval píšťalky a výpravky, rovněž hojně nabízené (nebo tedy alespoň zatím nenakupoval). Prostě to vyšlo jako „den pro odbornou veřejnost“ na Innotransu – ale milejší.

A bolely nožičky. A papání i bumbání na místě bylo chutné a fakt levné. Pivo pitelné a koláč, no ten rybízový koláč s (německou) kávou, Apfelschorle v kavárničce zřízené ve skříni historického vozu U-Bahn ... Mňam!

(Prosím rozlišujte: U-Bahn jezdí zpravidla pod zemí a po kolejích. U-Boot plove zpravidla pod vodou a bez kolejí. Výše uvedená skřín U-Bahn však byla na silničním podvozku. I když v Berlíně některé U-Bahn jezdí i vysoko nad zemí a některé S-Bahn jezdí pod zemí. A Sprévu i Landwehrkanal překonávají hojně po vodou.)

Doplňkový program:

Ze silničních vozidel z provozu NDR vynikala Volha „Volkspolizei“, kombík vzadu se sedadly v „bojovém“ provedení.

Hlavně v sobotu a v neděli z přilehlého Ostbahnhofu 3 páry okružního parního vlaku na čele s hrdou Reko 52. *(Fotit se smí, nikdo nás nehonil)*

LZ, Bln, Nov. 17. 2011

PostamOst Fotky

Fotky vzniknuvší v souběhu s akcí jsou po autocenzuře seřazeny do bloků – viz následovně. Dále byl Stoupův vybledlý fotografismus doplněn o kvalitnější fotečky pana Pavla Vondráška. Tyto jsou v názvu označeny „PV“. Každá fotka je jaksi pojmenována tak, aby „to“ něco vystihovalo.

Inuále:

- **POBO Okolí** – zajímavosti i zbytečnosti z blízkého okolí výstavy.
- **HO1** zahrnuje fotky z více - méně rovinatého kolaiska zobrazující situaci, kterou lze vidět v příměstských obvodech Berlína. Pro našince zajímavý je výskyt i strojů a vozů zahraničních, které sem nezřídka dojíždějí. Zkratka „Bln Wsw“ značí Berlin – Warszawa Expres, „Knödelpresse“ je místní název pro Bastarda.
- **HO 2 Lomy koleje a tunely** – s citem a láskou udělané kolejiště místní trati ve skalách obsluhující průmyslové a horniny rubající objekty. Místo zbylo i na muzejní dráhu. Dojemný byl pán kolejiště jistou rukou ovládající ve věku 80+ let. Krásné bylo, že bylo posunováno, stroje objížďeny, zbrojeny atp. Mne zaujal m.j. „drátenický vůz – plošina“, který jsem v 60. letech okukovával za výkladem prodejny „U Prašné brány“. Třešničkou na dortu byla „Šotouší skála“.
- **HO D** – domácí kolejiště z rodu „vůkol zdí místnosti“. NDR 70. léta – no kochejte se. Mně se to líbilo. A obsluhovat pomáhala i panímáma.
- **HO L** – ne nejmladší kolejiště z (velko)dílny **Modellbahnverein „Friedrich List“ Leipzig e.V.**, takto jeden z nejslovutnějších klubů nejen v NDR. Prostě pojem v zemi této. Krom citu pro věc dovolím si vyzvednout jemnost a věrnost provedení trolejového vedení a fabriku se vzorovými horkovody. I zde byl posun, stroje se na vlcích střídaly. Jak jest v kraji občas zvykem, četná obsluha měla slušivé moderní stejnokroje s vyšitým logem klubu. <http://www.mev-friedrich-list.org/>
- **HO P, P** jako placatý klub jména shodného, jako téma – **Altmark**, tedy „stará Marka“, úplně placatý, agrární kraj, s nerodnou, spíše písčitou půdou, borovicemi a na západ od Berlína. Téma – místní dráhy. Dle vzoru. Krásně ztvárněné. Kdo zná starší modelářské příručky z dob NDR, jistě „se tam najde“. Kolejiště bylo k vidění letos i v Lipsku. <http://www.altmark-modellbahn.de/>
- **HO TM**, aneb tramvaje v Magdeburgu. U nás ne zcela obvyklé téma, hezky ztvárněné, včetně zbytků opevnění (nedochovalo se), které pozbylo významu poté, co bylo proraženo ve prospěch dráhy. <http://www.msf-ev.de/>
- **HOe Austria** – jak jezdily úzké u Gmündu. Skoro jako kousek domova.
- **TT** – se zabývá modely o rozchodu TT.
- **V** – tam je pár fotek rozchdů větších, než HO

Pan Vondráček udělal fotek asi 3 GB. Já vybral jen „rozinky“. Zejména v kategorii **V** toho má hodně, ale já to nedokázal přesně přiřaditi.

Libor, Bln, 21. 11. 2011